

MAGYAR KURIR

A' FELSÉGES CSÁSZÁR ÉS APOSTOLI KIRÁLY KE-
GYELMES ENGEDELMÉBŐL.

Indult Bétsből, Pénteken Aprilis 12-dik napján, 1816-dik esztendőben.

Nagy Britannia és Irlandia.

A' Londoni közönség' tanácsa Már-
tius' 22-dikén valósággal összehívattatott
a' végre, hogy a' Ministerek által kívánta-
tott fennálló katonaság' számának alábbszál-
littatását, 's az általjában lehető jobb gaz-
dálkodásnak kívánását illető kerő levélre
nézve, tanácskozzék. A' híres *Waithman*
gyökeres beszédet intézett a' gyűléshez, igen
keservesen panaszkodván, azért, hogy a'
Ministerek minden eddig való ígéreteik és
szép szavaik mellett is a' kiméllés' dolgá-
ban legkissebb lépést sem tettek, hanem
sőt inkább annak a' gyalázatos, jövedelem-
től való taksának jovallása mellett mind ez
ideig megmaradtak: — „Ministereink, úgy
mond, ígéreteik közöttül csak egygyiket is
bé nem töltötték; a' kiméllés szünetnélkül
a' szájokban forog, de a' valóságban sohol
semmi nyoma nem látszik annak. Elkül-
döttek ugyan sok tábori szegény kézi mun-
kásokat 's egyéb a' féleket, kiknek a' bé-
kességben semmi élelmek nintsen: de más
felől sok, semmi szolgálatot nem tévő tiszt-
viselőknék fizetéseiket 's penzióikat megsza-
porították.“

Hasonló hangon beszéltek a' gyü-
lésnek más tagjai is; az egygyik azt erőssí-
tette, hogy a' Parlamentumban közelebről
nyert győzelem (a' jövedelemtől való tak-
sának megszüntetése) sem lenne tökéletes,

ha az Ellenkező-rész, a' felig tett útban meg-
állana, 's tökéletes reformátziót nem re-
mélhetne. — Olyan sokáig folyt az efféle
beszélgetés ezen gyűlésben, hogy az idő-
ből egészen ki fogyván, minden resulta-
tum nélkül kellett eloszlni, de oly hatá-
rozással, hogy más nap' megint elkezdődjék
ugyan ezen tanácskozás.

Irlandiának némely északi vidékein
különösen pedigés név szerint a' *D o w n* nevű
Grófságban, a' nyughatatlankodók, kik *L e -*
v e i l l e r s nevet adtak magoknak, nagy fé-
lelmet és rettegést terjesztettek-el a' birto-
kosok között, azzal fenyegetvén őket, hogy
házaikat felégetik, sőt magokat is megöl-
döklük, ha az árendát magok önként alább
nem hotsátják. Az *Armagh* Grófságban is
hasonló fenyegetődzések hírleltettek-el *Car-*
lingfordnak környékein; 's mind ezeken a'
környékeken nem kevésbé féltek a' jöven-
dőtől.

Anglus újságirói beszélgetések: —

A' (Londoni) Kurir: — „Az *Ellen-*
kező-részt, közel való meghasonlás fenye-
geti. A' régi *F o k s i s t á k* tanácsot tar-
tottak, a' melyben *P o s o n b y* és *T i e r -*
n e y u r a k nagy kedvetlenséget nyilatkoz-
tattak, azért, hogy ezen résznek egy, tsak
tegnapi tagja, *B r o u g h a m* úr, az egész
résznek fejévé akarja magát tenni. A' *B u r -*
d e t t e k és *C o c h r á n é k* azonközben
tsakugyan keményen ösztetsatolódtak *B r o u -*

gham úrral. A' mi a' Grenvillistákat illeti, lehetetlen, hogy ezek a' feljebbneveztek között egygyikkel is tarthassanak, minthogy a' Grenvillisták egyáltalában a' Frantzia Királyi familia' legitímusságának fogják pártját, 's a' Bourbonokhoz szítnak. E' szerint az a' reménség, melly az Ellenkező-rész' thermometrumán a' múlt héten még nagy hévséget mutatott, most ismét a' fagyás' pontjánál alább lezállott. —

A' Times: — „Szerentsét kívánhatunk hazánkért azért a' győzedelemért, melly éppen oly fontos, mint az *Európai nagy katona Despotának* meggyőzöttetése; tudni illik a' jövedelemről való taksának Fiscalis Desputismusán való győzedelmeskedésért! A' kintstar' Cancelláriusa, az országnak minden részeiről béérkezett levelek mellett is egész a' voksolásig magáénak gondolta lenni a' győzedelmet. Védelmezte ő mind végig a' maga ügyét, úgy a' minttsak kitelhetett: de semmire sem mehetett. Megmondotta neki egy érdemes Baronet, hogy, ha azok, kik az alsó házban a' népet teszik, a' magok kötelességeiknek meg felelnek, nem fogják a' Ministerek semmi efféle plánumaikat végrehajtani. A' háznak ezen része megfelelt kötelességének; az egész ország' kívánságát a' magáévé tette. A' voksolás' resultátumai, mind ezen házban mind ezen kívül, örvendező kiáltozással fogadtattak, 's mi bizonyosok vagyunk abban, hogy ez az örvendező kiáltozás a' fő várostól fogva az ország' legtávolabb lévő széléig elfog terjedni minden felé. Mi és az utánunk következők, megmenekedve találjuk lenni már most magunkat egy Fiscalis Inquisitiótól. Többé eszibe nem fog soha jutni egy Anglus Ministernek is az, hogy a' maga hazájabeli emberekre, békesség' idején ilyen gyűlölséges terhet vessen. Most történt a' mi Historiánkban legelőször az, hogy valamely terhes hadakozásnak idején kívül, valamely efféle eszközzel való élest jóvalottak volna nekünk. Szerentsénkre,

viszsa vetődött. Köszönet érette azoknak a' voksoknak, a' mellyek ellene szegezték magokat, a' kérő levelekkel való élés' jussa' szabad gyakorlásának, és, néminémű kevelységet is akarván hozzá tenni, köszönet érette a' nyomtatásbeli szabadságnak is,“

A' (Londoui) Kurir: — „Sajnálásra méltó az alsó háznak ezen fontos tárgyért való vaktsága. A' jövedelemtől való taksá vála egygyetlenegy alkalmas eszköz a' Státus' szükségéinek kielégítésére. A' mi 84 Grófságaink, 791 Distriktusaink, 1186 városaink 's mezővárosaink, és 11,795 parókhias helyeink között, a' mellyekből Anglia álltsak 15 Grófságok, 98 Distriktusok, 56 városok 's mezővárosok és 57 parókhias helyek küldöttek, következőképpen 69 Grófságok, 693 Distriktusok, 1130 városok 's mezővárosok, és 11,738 parókhias helyek nem küldöttek, kérő leveleket a' Parlamentumhoz. —

A' Morning Chronicle: — „Mi arra emlékeztetjük a' Ministereket, hogy nem egész betsületeség vála tóllök, magok felől azt a' határozást nyilatkoztatni, hogy a' magok plánumaikkal egygyütt akarnak fennállani vagy meglukni. De úgy itélünk mi, hogy ők meg fogják változtatni gondolajokat; népünk pedig vigyázni fog arra, hogy az eltöröltetett taksá' helyébe semmi egyéb újak bé ne hozattassanak, hanem a' közönséges költségeknek kevesítettésére, 's különösen a' katonaság' számának lejjebb szállittatására fordittatik a' valóságos gazdalkodást tárgyazó figyelmetesség.“

(Az efféle tikkelyek, a' jövedelemtől való taksának eltöröltetését követett két napokon, Mártzius 19 - dik és 20 - dik napjain, jöttek mind ki a' Londoni újságokban).

Mártzius' 23 - dikán azt irták vála némely újságlevelek, hogy a' Régens Princez 22 - dikben már másodsor lovagólt légyen ki, 's reménlették, hogy *Brighthont* nem soká oda hagyván bé fog *Londonba* menni. —

Még ez a tárgy is ellenkező irányú kérések kiadására szolgált alkalmatosságul a Londoni újságíróknak: —

A' Times: — „A' Princz ugyan (e' 25-dikben iratik) másodsor is kitovagla, hanem azok az eszközök, mellyek által a lóra való felülhetésre segítettett, egy szemmel látott tanunak bizonyágtétele szerint nem olyanok, hogy az ő Kir. Hertzegsége egészségének egyhamarjában lehető helyreállása eránt remenséget nyujthatnának. Ezek valának a lóra való felülésének eszközei: Egy állást készítettek vala, melyre egy lassanlassan emelkedő széles padon (*planum inclinatum*) lehetett felmenni, mellyen a' Princzet karikán mozgó székből ülve tasztították-fel az állásra, a' hol ismét néhány tsigák által emelték-fel annyi magasságra, hogy a' lovat alájá lehessen vezetni, 's így eresztették-le osztán szép tsendesen a' nyeregbe, melly mellett e' szerint a' *musculusok* semmi tulajdon erejek által való mozgást nem tettek, 's az ezen friss levegővel való élés és lovaglás közben is telességgel nem látszott az ő Királyi Hertzegsége erejének visszatérése. Mi nagyon félünk, hogy a' Princz még nem oly hamar fog Londonba bérjóni. —

„A' Kurir: — „Igaz az, hogy a' Princznek lábaiban valamely gyengeség volt, a' melly szükségessé tette ezen kérészeket a' lóra való felülhetés végett. De tsak ennyiből is állott már az ő K. Hertzegsége betegségének még hátralévő maradványa. A' jövő Szerdán, Mártzius' 27-dikén várják ő K. Hertzegségét Londonba. Ez a' történet igen kedvetlen tekintet fog lenni bizonyos részen lévőeknek (az ellenkező Részt érti), minthogy ez által mind azokat a' híreket, mellyeket ők a' Princz' betegségének neméről elterjesztettek, megczófoltatni fogják szemlélni. A' Princz semmi egyéb egésségtelenséget nem érzett annál, a' mi minden kemény köszvényfájdalmakat követni szokott. Ha pedig valósággal oly beteg lett volna, mint az ezen ré-

szen lévőek vélekedtek: ezen esetben még gyűlöltésesebbek lettek volna azok a' kérészek, mellyekre ezek ellene kifokadni bátorkodtak. Szerentsénkire elmondhatja azt ő Királyi Hertzegsége, hogy egy bizonyos részen lévőeknek gyűlöltéségét tsak az által vonta magára, hogy Angliának valóságos javára figyelmeztelt; a' mesterkedőket soha a' maga tanátsosaivá nem választotta; a' jó és igaz ügy eránt soha kétségbe nem esett; és a' *Bourbonok'* thronusának bitangolójával soha semmi féle gyalázatos békességre lépni nem akart. Ez az, a' miért neki, az említett részen lévőek soha meg nem bocsáthatnak! —

A' jövedelemtől való taksára nézve a' Quakkerek a' felső házhoz is akartak bényujtani egy kérés levelet, ilyen titulusú boritekből: A' Parlamentum felső házához — de ezt nem fogadta el a' Lord Cancellarius, azért, hogy a' béveit rendtartás szerint a' felső házhoz ilyen titulus alatt kell beadni minden kérés levelet: A' Parlamentumban össze gyűlkezve lévő Papi és Világi renden lévő Lordokhoz. — Lord Stanhope pártjokat akarta fogni a' kérészek, ebből a' tekintetből, hogy Lord azt teszi, hogy Ur, a' *Quakkerek* pedig, az istenen kívül senkit nem neveznek Lordnak vagy Urnak, tehát talám el lehetne nékiek ezen gyengeségeket, vagy előítéleten fundálódó vélekedéseket nézni, és bé lehetne venni az ő kérés leveleiket. De nem használt semmit a' Lord Stanhope pártfogása. Nem vettek bé a' kérés levelet.

Annak az igen gazdag Serfőzőnek de e' mellett a' Parlamentum' alsó háza' igen derék volt Orátorának Whitbreadnak, ki a' múlt esztendőben magát megölte, a' testamentomát már kihirdették 's végrehajtották. A' Londoni házat, melyben maglakott, 3500 font Sterlingekből (valami 38,000 forintokból) álló esztendőnként való

jevedelemmel egyetemben, az özvegynek hagyta holtá' napjáig. Minden hátra hagyott vagyoni, hites betsű szerént, 200,000 font Sterlinget (valami 2,200,000 forintot) tesznek. Az ezen örökségről szöllő stempeles papirosért 2700 font Sterlinget (közel 30 ezer forintot) kellett fizetni. A' nagy serfőző házat a' nagyobbik fiának hagyta, 's neveltetésére, addig míg útozni mehet, esztendőnként 4400 forintot rendelt. A' kisebbik fiának hagyott 340,000 forintot, ezen kívül esztendőnként 5,500 forintokból álló jövedelmet, 's azon esetre, ha a' fiú a' magaj' annya'-apja Howard által néki ígertetett jószágnak jövedelméhez hozzá nem juthatna, még 55,000 forintokból álló tőkepénzt. Ugyan ezen fiú azt a' három lovat is kiválaszthatja az istálóból, a' melyiket tetszik. A' két leányai közzül kap mindenik, 330,000 forintot, 's a' 19 esztendőt elérvén az után, zseb-béli pénz nevezet alatt, esztendőnként 3300 forintot. — Mind jól megemlékezett testamentomában az írószobájából emberekről 's egyéb tselédjeiről is. Az írószobájából embereknek még az özvegyeiről és árváikról is gondoskodott, p. o: ezen utolsók közzül esztendőnként mindeniknek nyoltz-nyoltz száz forintot rendelt felnevelkedésekig. A' szakátsnéjának egyszerre 660 's azután esztendőnként 550 forintot rendelt holtanapjáig.

Belgium.

Azt a' vizsgálódó tornyot, melyről a' Watterloó körül lévő minden halmokra és völgyekre látni lehetett, 's a' melyet Hertzeg Wellington, az ezen helyet örökre emlékezetessé tett ütközet előtt tsak kevés napokkal építtetett vala, 's a' melynek ezen ütközet alatt oly nagy hasznát vette, a' minap ott uralkodott szél egészen felfordította; a' körül lévő erdőket pedig melyekben a' fák ezer meg ezer golyóbisok által össze meg össze lyuggatva voltak, a' bi-

tokos, mind kivágatta, úgy, hogy ezen helyen, ennek a' véghetetlen vitézségnek, dicsőségnek, és örökös gyászának minden emlékeztető jelei, egészen elenyésztek; az egész vidék más formába oltózott; tsak a' historiákban fog ennek örökös emlékezte megmaradni.

Északi Amerika.

A' Ney-Yorki újságok hosszasan beszéllenek a' Bonaparte József és több más kivándorlott gazdag Frantziák' plánumáról, a' melly szerént ezek ott egy egész új Szabad plántatartományt akarnak fundálni, és erősítik, hogy Napoleon lett volna ezen plánumnak legelső kigondolója. Mondják, hogy a' Waterloói ütközetnek elvesztése után legelső gondolatja volt, hogy egész familiájával és sok barátjaival egygyütt Amérikába vegye útját és ott egy Szabad kolóniát fundáljon. Ney-Yorkot határozották volt a' magok öszszegyülekezéseknél pontjává, a' hova az ő bátyja József, minden kintsével és sok jó barátjaival egygyütt szerentsésen meg is érkezett, míg az alatt az Ex-Császár az Anglusoknak kezekbe akadt, a' több testvérei addig késedelmeztek, hogy utóljára egészen elkéstek. vagy legalább még eddig Európából el nem távoztak. Már újságokban is olvastuk, hogy a' volt Frantzia Politziai Minister Fouché, még Elhai Fejedelem korában jóvallotta volt *Napoleonnak*, hogy tegye által a' maga jöendőbéli lakását *Északi Amérikába* — a' hol, így szollott Fouché a' maga Napoleonhoz írt levelében, tsendes lakása fog lenni, a' hol az Európai Hatalmasságok sem fognak eránta semmi gyanakodással viseltetni, a' hol, mint szabad polgár, egy némes, egy szabad, és az ő erős lelküségét kimutatott nagy tselekedeteit, 's egyéb feleséges tulajdonságait igazán esmérő, 's mind ezekért őtet bámulással néző népnek közepette fogna élni, a' nélkül, hogy attól fél-

hetne, hogy a' maga ditsóssegre és tiszteletre való vágyodása által valakinek felelmet okozhatna." —

A' vidé, mellyet ezek az új Frantziák Amerikában elfoglaltak, 's a' melly ennekutánna ezen Szabad Státusok lántzában, egy karikát, vagy szemet fog tenni, egy széles kiterjedésű környék, melynek már most Új Frantzia ország a' neve. A' Szent Lőrincz nevű nagy víz mellett nyúlikelel, úgy, hogy ennekutánnae' fogja tenni az Egyesült Státusok' északi határait. Déli határai pedig ugyan ezen új Frantzia országnak éppen Ney-Yorkhoz nyulnak. Az Ontario és Champlain nevű tók, igen jó kezeügyiben fekszenek a' kereskedésre 's hajókázásra nézve; Ney-York a' 's a' tengerrel is egész közösülése van a' folyó vizek és tsatornák által. A' földje minden gabonának és gyümölcsnek termésére alkalmas. Mihelyest a' lakosok' száma a' meghatározott mennyiséget eléri, azonnal voksa és ülése Ieszen a' tartománynak a' Washingtoni Congressusban, a' melly akkor eshetik meg, mikor 100 ezer olyan férjfiú lakosok találtak a' tartományban, a' kik a' magok 16-dik csztendejeket elérték.

Generalis Grouchy nem régen Washingtonban járt.

Némelyek úgy vélekednek, hogy ennek az új Frantzia országnak az Anglus Amerikai tartományokhoz való igen nagy községe adta volna arra az alkalmatosságot, a' mi nem régen a' Quebeci újságban irattatott, hogy az *Alsó Kanadai* törvényhozó gyűlésben azt jóvallotta a' Gyűlés' Orátora, hogy a' Frantzia országból és Európának egyéb részeiből oda az Anglus tartományok' szomszedságába érkező sok idegenekre nézve, jó lenne, valamelly előre való eszközökkel élni.

Béts.

Tepnaptól fogva nagy szomorkodás fogta-el Bétsben minden jó embereknek

szíveket, az itt következő gyászos jelentést olvasván az Udvari Német újságban: —

„Egy Császári Királyi Kabineti Kurir, a' kit Aprilis 7-dik napján estve indítottak útnak Veronából, ezt, a' minden Cs. Státusokra nézve szomorú hírt hozta, hogy Császárné ő Felsége meghalálozott. Ez a' kipótolhatatlan, de már egy időtől fogva az ő Felsége betegségének, a' melly ellen ő Felsége példa nélkül való eltökéllettséggel 's nagy lelki erővel tusakodott, elnehezüléséből előre ellátatott, nagy vesztés, valamiut Felséges Férjét és Felséges Familiáját, úgy minden hűséges népeit, legmélyesegesebb szomorúsággal tölti-el. Betegségének utolsó napjai nem valának olly sullyosok, mint annak Mártzius' 27-dikén kezdődött elnehezülése után mindjárt eleinten voltak: sőt olyan emberek is találtak a' körüllette lévők között, a' kik még ekkor is az ő Felsége egészségének megeshető helyreállításához való kedves reménség által tápláltattak; midőn az említett napon 7-dikben reggel olyan jelek mütatták-meg magokat, a' mellyekből az ő Felsége' betses életének végefélé való közelítését ellátni lehetett. Egész utolsó szempillantájáig megtartotta ő Felsége a' maga elméjébéli jelenvalóságát, 's az isteni gondviselésben helyheztetett tellyes megnyúgvással és széptsendesen a' Császáró Felsége jelenlétében múltkiazon estve 7 óraker, a' világbo!.

„Császár ő Felsége ezen egész utolsó időben majd szüntelenül a' beteg mellett tartózkodott, 's a' legnagyobb eltökéllettségnek, nagy lelki erőnek, 's az isteni végzésben való megnyúgvásnak, újabb, és bajosan követtethető példáját mütatta ezen ő Felséget személyesen illető keserves környülállások között. Ő Felsége, a' maga népeinek örömökre, legjobb egészségben van. Veronát e' hónap' 8-dikán oda hagyni, útját Pádván által Velenczébe venni, 's a' Husvéti innepeket ott tölteni szándékozott.

A' holdogúlt Császárné ő Felségiért való Udvari ügy nevezett Kis Gyász, a' melly fekete ruhából áll, itt ezonnel felvételik, a' mi pedig a' melly Udvarigyaszt illeti, melly a' halottnak Bétsben leendő közönséges ceremoniával való eltemtetésekor kezdődik, a' rendelések még következni fognak.

~~~~~  
Császár ő Felsege kegyelmesen méltotzott a' Királyi Magyar Udvari Kamaránál, Tiszteletből való Titoknak Gróf Malath Károly Császári Királyi Camerarius, s ugyan azon Tiszteletű Kannál Concipista Báró Eötvös Ignátz Urakat, mind kettőjüket ugyan azon Királyi Magyar Udvari Kamaránál Valóságos Titoknokokká kinevezni.

~~~~~  
A' Cs. Kir. Fő Hertzegeknek Angliában volt tartózkodásokról így írnak Londonból Mártzius' 12-dikén:

Megerkezvén a' Fő Hertzegek Londonba October 23-dikán, a' Hertzegek Sz. Albans Palotájába szállottak-bé, melly a' Régens Printz parantsolatja szerént előre felkészített volt erre a' végre. Nagyon kevés ideig múltattak a' Fő Városban, és mihellyt a' Királynét Windsorba meglátogatták s más el nem kerülhető látogatásokat is megtettek volna, azonnal elindultak azon Városaiba Angliának, mellyekbe a' nevezetesebb Fábrikák vagynak, ilyen módon bé utazták egész Északi Angliát. Edinburgba jutván, vissza tértek, és Liverpool s Manchester városain keresztül Londonba jöttek.

Örvendhetnek azon Tartományok, a' mellyekben az ilyen módon utazó Hertzegek vagy igazgatni, vagy legalább lakozni fognak. Mindeneket a' leg nagyobb figyelmetességgel megvizgáltak, valami csak a' Föld művelésre, Marhatartásra, Mechanikára, vagy Architektúrára tartozott, és mindenütt olyan embereket választottak magok mellé az elő forduló tárgyak

megmegyarázására, a' kik arra legalkalmasabbak voltak. Másodsor is keveset múltattak Londonban, és csak hamar elindultak Angliának nap nyugoti részébe. Itt a' halhatatlan Herschel' Observatoriumát, melly Slough mellett vagyon, meg nézték, valamint szintén más helyeken a' nevezetesebb Gőz-machinákat. Nem elégedtek meg csak a' nézéssel, hanem csak nem mindenekből, Modeliakat és rajzolatokat szerzettenek, arra a' végre, hogy majd a' magok Hozáfokban azokkal használhassanak. Végre vissza jöttek ujában is Londonba, hogy ezen Világ Fő Városának nevezetes-egyet meglássák és itt múltattak Mártzius' 8-dik napjáig a' mikor Dovernél hajóra ültek és Calais felé elindultak. A' Londoni nevezetességek közt nem múltatták a' nem régiben tökéletesített nevezetes köny nyomtató machináját König Urnak megvizgálni, melly a' nélkül, hogy egy emberi kéz is járulna hozzá, 900 Árkusokat nyom egy óra alatt, még pedig nem csak úgy mint az eddig fel talált Machinák, egyik oldalán a' Papirosnak, hanem egyszerre mind a' két tón. Éppen ekkor nyomtatták Schillernek egy munkáját, melynek elejébe egy Ajánlás volt téve, a' melly ezen alkalmatosságra volt készítve és igen szép versekből állott.

~~~~~
Ő Fő Hertzegek Belgiumban még folytatják a' magok útozásokat. Mártzius' 27-dikén Lüttichbe szédékoztak érkezni, a' hova Generális St. Julien, Morzin, Oberster Bley és Báró Schell urakat már magok előtt elküldötték vala. Mons felől jöttek ő Fő Hertzegek.

Elegyes dolgok.

A' Les Annales Politiques nevű Párisi újságot betiltották egy illetlen tizikkelyért, melyben Mártzius' 20-dik napjáról tévén emlékeztet, azt erősítette az író, hogy a' Bonaparte' Elba' szí-

getéről lett visszajövetelének, a' Royalis-
ták' pilitikátlansága volt az oka.

Romába a közönséges *Consistorium*
tartatván az új Kardinálisok meghiteltettek,
's a' Kardinálsi Sűvegek nékiek nagy pom-
pával által adattak. Jelen voltak ezen
Consistoriumban Károly (volt Spányol) Ki-
rály, 's a' *Hetrúriai* volt Királyné, a' Ro-
mai Kormányozó, a' Magistrátus, és sok
más honnyi és idegen országi nagy ura-
ságok.

Mártzius' 14-dik napján ő Szentségé-
nek Pápává lett választását inneplették
ugyan ott. Viradtakor ágyuk' dörgése ál-
tal adtak hírt a' népnek, ezen innepnek ör-
vendetes előkerüléséről. A' templomi át-
tatosságnak vége lévén, az egész Szent Col-
legium, minden Fő Papiszemélyek, a' Ne-
mesi Testörzök' tsapatja, a' Nemzeti ör-
zök' 's a' Reguláris katonaság' Generálistáb-
jaik, 's valamint a' Romai úgy az idegen
Uraságok is, legfényesebb gálaruháikba öl-
tözve, a' *Quirinális palotában* köszöntötték
ő Szentségét.

Mártzius' 12-ik napján a' volt Spányol
Királynak, ennek volt feleségének, Mária
Ludovikának, a' *Hetrúriai* volt Királyné-
nak, 's a' *Savoyai* volt Királynak III-
dik Emmanuel Károlynak udvarlására men-
tek az új Kardinálisok.

Comocini nevezetes Ritter, teté-
től fogva talpig való nagyságában lefestette
a' *Sachsen-Gothai* Királyi Hertzég'
rendelésére Pápa ő Szentségét, 's a' kö-
zönségesen megegyező ítélet szerint min-
den eddig való próbatételek között leg-
jobban eltalálta az ő Szentsége képét: Ül-
ve van lefestve ő Szentsége, 's bal kezé-
ben egy levelet tart, mellyen, annak je-

lentésére, hogy a' Legátziók és a' Pápa'
egyéb tartományai a' Szent Széknek vissza
adattak, ezen szók olvastatnak: Bene-
vento, Fregillis, Piceno, Bono-
nia, Ferrara, Aemilia.

Eliza nevű hajó, mellyet gőzerő
hajt, Angliából Frantzia országba Rou-
enhez, 's innét Párisba evezett, a'
hova Mártz. 29-dikén délutáni 2 órakor,
megszámlálhatatlan sokságú nézőknek bá-
mulására szerentsésen megérkezett. Egy
hajót, minden látható mozgó erő nélkül
[a' kerekék, mellyek a' gőzerő által for-
gattatnak, 's a' hajót hajtják, fedél alatt
lévén nem látszanak] a' *Sequna* vízen se-
bessen felfelé menni, bajosan lehetne bá-
mulás nélkül szemlélni. Tsudálatossá te-
szi továbbá ezen hajót első tekintetre egy
nagy kémény, melly a' hajóból nyúlik fel,
's olyan formálog füstöl, mint a' téglavagy
mészégető kementze.

A' *Thüilléria*' kestélye mellé ér-
keztvén a' nevezett hajó, azt 21 ágyúlévés ál-
tal köszöntötte, 's azután ott nem messze,
ezer Éljen a' Király! kiáltás között
kikötött. A' hajónak hosszasága 68, szé-
lessége 19 lábnyom. A' tulajdonosa A d-
riel nevű Frantzia, kívül egygyütt még
vagy 10 más személyek ültek rajta. A' vízen
olyan sebesen evez felfelé, a' milyen se-
besen fut a' ló ügetve. Rouentől fogva
Párisig, a' melly külömben 100 órányi
utat teszen, 60 óra alatt jött. Más hajók-
nak ugyan ezen útnak megtételére 20 lo-
vak és 20 napok lévántatnak. Mihelyt Pá-
risba kikötött, azonnal ott termett néhány
áhozértó emberekkel Angoulême Her-
Hertzeg is, és nem ok nélkül lehet gondolni,
hogy az ország' belső hajózásának eddig való
módján nagy változást fog okozni ez a' tártá-
mány.

Aprilis 10-dik napján adtak 100 Forint Huszas pénzért 341 7/8 forintot Váltótzé-
laban. Egy Császári aranyért 15 fl. 50 kr.